

Dušan Zdravković

MENADŽMENT OBRAZOVANJA – SOCIO-EKONOMSKI ASPEKTI RAZVOJA I MODELI FINANSIRANJA OBRAZOVANJA

Slavko Karavidić

Knjiga Slavka Karavidića “Menadžment obrazovanja – socio-ekonomski aspekti razvoja i modeli finansiranja obrazovanja” predstavlja za pronicljive čitaoce pravi intelektualni izazov i podsticaj za dalja istraživanja. Odmah na početku, treba istaći jednu značajnu činjenicu, a to je da je literatura na našem jeziku iz ove složene oblasti veoma deficitarna. Skoro da i nema radova koji sa svih aspekata analiziraju, osvetljavaju i daju smernice u kom pravcu treba ići u rešavanju složenih problema obrazovanja. Dr Slavko Karavidić je uspeo da iz vizure socio-ekonomske matrice dà značajan doprinos; i ne samo to, već, što je najvažnije, da nam ukaže i gde se nalaze rešenja problema ove oblasti, koja decenijama nije tako podrobno istraživana.

Drugim rečima, ova knjiga predstavlja temeljnu analizu socio-ekonomskih aspekata razvoja svih segmenata obrazovnog sistema: od osnovnog, preko srednjoškolskog i visokoškolskog, do obrazovanja dece sa posebnim potrebama i obrazovanja odraslih, kao i analizu i projekciju mogućih i realnih rešenja, i daje perspektivu razvoja. Poseban doprinos ove zanimljive knjige ogleda se u razmatranju pitanja kvaliteta obrazovanja u nas, kao i u traženju adekvatnih modela finansiranja i načina strateškog i svrsishodnog uticaja na njegov razvoj.

Knjiga zaista predstavlja izuzetan doprinos unapređivanju teorije i prakse finansiranja obrazovanja i modelovanja putem finansiranja gotovo svih pitanja vezanih za sistem vaspitanja i obrazovanja u našoj zemlji. Knjiga je rezultat višegodišnjih želja i napora autora da svoja empirijska i stručna znanja iz ove kompleksne oblasti (autor je pomoćnik ministra za prosvetu i sport) pretoči u knjigu koja može poslužiti svima koji se bave ovom materijom: studentima odgovarajućih fakulteta, ekonomistima, sociolozima, pedagogima – jednom rečju, svima onima koji se interesuju za obrazovanje iz raznih uglova: soci-

ološkog, politikološkog, ekonomskog, andragoškog, kulturološkog, tradicionalnog, savremenog, istorijskog itd. Poseban kvalitet je dat u delu knjige koji se odnosi na modele finansiranja obrazovanja i vaspitanja. Pored teorijskog promišljanja i bogatog empirijskog materijala, autor nas upućuje na ključne segmente koji čine fundament obrazovanja u svakoj zemlji, kao što su značaj i rastuća uloga obrazovanja u svakom društvu (kao najvažniji resurs privrednog razvoja) i značaj adekvatnog finansiranja i traženja optimalnih modela u tom pravcu. Takođe nam ukazuje na relativnu neistraženost pojedinih ekonomskih kategorija u okviru ekonomike i menadžmenta obrazovanja kao naučne discipline i na postojanje izrazito velike potrebe same prakse za egzaktnim utvrđivanjem kategorije troškova i cene obrazovanja. Imajući u vidu da ekonomska dimenzija obrazovanja ima svoje posebno mesto i značaj u kompleksu svih ovih pitanja, kako u pogledu ekonomskih efekata koji nastaju kao rezultat vaspitno-obrazovne funkcije, tako i u pogledu troškova društva za ovu delatnost, autor nedvosmisleno izvodi zaključak da između obrazovanja i ekonomskog razvoja postoji visoka korelacija uslovljenosti i povezanosti.

U knjizi su svi delovi jasno i koherentno povezani i prikazani na pregledan i pristupačan način, a za onaj deo populacije koji se ne bavi ovom materijom kao profesijom, pisana je u maniru zanimljive i izazovne literature. Posebnu draž i kvalitet daju tabele, grafikoni i drugi numerički podaci, što nam još bolje i više ukazuje da je autor izvanredan poznavalac ove složene materije.

Na kraju, želeo bih da još jedanput istaknem da knjiga "Menadžment obrazovanja" predstavlja značajan doprinos našoj sociološkoj i ekonomskoj nauci, s obzirom na veliki deficit literature u ovoj oblasti. Takođe bih toplo preporučio svima onima kojima je obrazovanje posao – i ne samo njima, već i široj naučnoj i stručnoj javnosti – da je pročitaju, jer nam nudi rešenja i upućuje na probleme koje mi kao zemlja tek treba da rešavamo.